

آزمون اختصاصی دوازدهم انسانی

۲۶ بهمن ماه ۱۴۰۲ (مدف گذاری)

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده ترازى به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	
ریاضی و آمار	۶	۴	۳	۲	۱	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
علوم و فنون ادبی	۶	۵	۳	۲	۱	
جامعه شناسی	۸	۷	۵	۲	۱	
عربی، زبان قرآن	۷	۵	۳	۲	۷	
فلسفه	۷	۶	۴	۲	۷	

نام و نام خانوادگی:	شمارنده:
تعداد سؤال: ۶۰	مدت پاسخ گویی: ۸۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)	۲۰	۱۱	۳۰	۲۵
۳	جامعه شناسی (۳)	۱۰	۳۱	۴۰	۱۰
۴	عربی، زبان قرآن (۲) و (۳)	۱۰	۴۱	۵۰	۱۵
۵	فلسفه دوازدهم	۱۰	۵۱	۶۰	۱۵

دنباله هندسی
صفحه‌های ۷۳ تا ۸۵

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

۱- در یک دنباله هندسی جمله اول 10° و نسبت مشترک جمله‌ها برابر $\frac{2}{3}$ است. مجموع چهار جمله اول کدام است؟

- (۱) $\frac{560}{27}$ (۲) $\frac{650}{27}$ (۳) $\frac{80}{3}$ (۴) $\frac{40}{3}$

۲- مجموع ۹ جمله اول دنباله هندسی $x-1, -x-2, x+8, \dots$ کدام است؟

- (۱) ۵۱۱ (۲) ۵۱۳ (۳) ۱۰۲۳ (۴) ۱۰۲۵

۳- اگر در یک دنباله هندسی با جملات مثبت، مجموع دو جمله اول برابر با ۸ و مجموع چهار جمله اول آن برابر ۴۰ باشد، نسبت مشترک دنباله کدام است؟

- (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۵ (۴) ۶

۴- در یک دنباله هندسی با جملات مثبت، a جمله اول و r نسبت مشترک دنباله است. حاصل ضرب جملات دوم و سوم برابر ۶۴۲ است. جمله دوم این دنباله کدام است؟

- (۱) ۶ (۲) ۷ (۳) ۸ (۴) ۱۰

۵- در دنباله بازگشتی $a_1 = \frac{1}{3}$ و $a_{n+1} = 2a_n$ ، مجموع ۵ جمله اول دنباله کدام است؟

- (۱) $\frac{31}{2}$ (۲) $\frac{33}{2}$ (۳) $\frac{15}{2}$ (۴) $\frac{17}{2}$

۶- بین دو عدد ۲ و ۱۶۲ سه جمله را طوری قرار داده‌ایم تا یک دنباله هندسی ایجاد شود. جمله هفدهم این دنباله کدام است؟ (۲، جمله اول است.)

- (۱) 2×3^{15} (۲) 3^{17} (۳) 2×3^{16} (۴) 6^{15}

۷- رابطه بازگشتی دنباله هندسی که جمله پنجم آن ۱۲ و جمله هشتم آن ۹۶ است، کدام است؟

- (۱) $a_{n+1} = 2a_n$ و $a_1 = \frac{3}{4}$ (۲) $a_{n+1} = 2a_n$ و $a_1 = \frac{4}{3}$
(۳) $a_{n+1} = 3a_n$ و $a_1 = \frac{3}{4}$ (۴) $a_{n+1} = 3a_n$ و $a_1 = \frac{4}{3}$

۸- در دنباله هندسی $5, 15, 45, \dots$ اختلاف جمله ششم و پنجم کدام است؟

- (۱) ۷۱۰ (۲) ۷۲۰ (۳) ۶۲۰ (۴) ۸۱۰

۹- اگر $2x-1, 4x+1, 25+x$ به ترتیب سه جمله متوالی یک دنباله هندسی باشند، مقدار x کدام است؟ ($x \in \mathbb{N}$)

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۱۰- مجموع $1+2+4+8+\dots+128$ کدام است؟

- (۱) ۲۱۵ (۲) ۲۲۵ (۳) ۲۵۵ (۴) ۲۷۵

علوم و فنون ادبی (۳) و (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۵ دقیقهعلوم و فنون ادبی (۳)
اعراق، ایهام و ایهام تناسی
صفحه‌های ۸۸ تا ۹۲علوم و فنون ادبی (۲)
فصل سوم
(درس‌های ۷ تا ۹)
+ کارگاه تطویل فصل سوم
صفحه‌های ۵۷ تا ۷۸

۱۱- همه موارد از دیدگاه تاریخ ادبیات قرن دهم «کاملاً» درست است؛ به‌جز:

- (۱) شاعران این دوره تشخیص داده بودند که سبک عراقی از واقعیت دور شده و کاملاً جنبه ذهنی و تخیلی یافته است و با ادامه پایبندی به سنن ادبی نبود می‌شود.
- (۲) از کانون‌های مهم شعر این دوره، می‌توان اصفهان، خراسان، آذربایجان و نواحی مرکزی ایران را نام برد که اصفهان، پایتخت و محل اجتماع شعرا و فضلا بود.

(۳) شاعران، به واقع‌گویی روی آوردند و به مسائل اجتماعی توجه کردند. قالب غزل با توجه به نقش و سابقه کاربردش، قالب مناسبی برای مقاصد آنان بود.

(۴) دو جریان شعری در این دوره رایج بود: یکی شعر لطیف و فصیحی که نماینده آن، باباغانی شیرازی بود و دیگری، مکتب وقوع که راه به جایی نبرد.

۱۲- از منظر تاریخ ادبیات، چند خطا در متن زیر مشهود است؟

«در قرن یازدهم، حکومت صفوی روی کار آمد و مذهب شیعه را ترویج کرد. آن‌ها به شعر ستایشی و درباری بی‌توجه بودند؛ از این رو، شاعران سروده‌های خود را بیشتر با مضامین عاشقانه‌های زمینی، پند و اندرز و همچنین تبدیل موضوعات و تمثیلات کهن به مضامین تازه، همراه کردند. علت وابسته نبودن شعر به دربار و از بین رفتن طبقه مدیحه‌سرایان، آن بود که طبقات و گروه‌های بیشتری مدعی شعر و شاعری شدند. محتشم کاشانی، از شاعران این قرن نیست.»

چهار (۴)

سه (۳)

دو (۲)

یک (۱)

۱۳- هر کدام از توضیحات زیر، به‌ترتیب معرفی‌کننده کدام شاعر هستند؟

- شعر وی، از نظر دقت، ظرافت و رقت معانی مشهور است.

- برخی از تکبیت‌های وی به‌صورت ضرب‌المثل رواج یافته‌اند.

- ضرب‌المثل‌ها و الفاظ محاوره، سخن او را برجسته ساخته است.

(۲) وحشی بافقی - کلیم کاشانی - بیدل دهلوی

(۱) باباغانی شیرازی - صائب تبریزی - بیدل دهلوی

(۴) باباغانی شیرازی - کلیم کاشانی - صائب تبریزی

(۳) باباغانی شیرازی - صائب تبریزی - کلیم کاشانی

۱۴- در همه ابیات «تشبیه و استعاره» یافت می‌شود؛ به‌جز:

(۱) خوش‌تر ز ره عشق بتان راه ندیدم

(۱) رخشنده‌تر از مهر رخس ماه ندیدم

(۲) آن خم ابروی انگشت‌نما چیست بگو

(۲) آخر ای ماه پریچهر اگر نیست هلال

(۳) سیر آمدی ز چشمه حیوان چنان که من

(۳) گر ذوق شکر تو سکندر بیافتی

(۴) کآیدم قامت آن سرو خرامان در خواب

(۴) بود آیا که شود بخت من خسته بلند

۱۵- در همه گزینه‌ها، به‌جز گزینه ... استعاره مکنیه، از نوع «آدم‌نمایی» است.

(۱) که شب دراز همی‌کرد بر هوا دامن

(۱) نمی‌گشاید گریبان صبح را گردون

(۲) همه زیرکان کور گردند و کر

(۲) قضا چون ز گردون فروهشت پر

(۳) چرخ پیش تو پشت کرده به خم

(۳) دهر پیش تو دست کرده به گش

(۴) هر حکم را که رای تو امضا کند همی

(۴) گردون نهاده چشم و زمانه نهاده گوش

۱۶- در کدام بیت هر دو نوع استعاره (مصرحه و مکنیه) به کار رفته است؟

۱) گر ندارد با دل سرگشته خواجه نزع	هندوی زلفش چرا بر وی تطاول می‌کند
۲) آن که ما را می‌تواند سوختن، درمان ما	می‌تواند ساختن لیکن تغافل می‌کند
۳) هرگز از جام می‌لعلش نمی‌باشد خمار	می‌پرستی کو به بادامش تنقل می‌کند
۴) ماه من مشک سیه در دامن گل می‌کند	سایبان آفتاب از شاخ سنبل می‌کند

۱۷- در کدام گزینه هر دو آرایه «تشبیه» و «اضافه استعاری» دیده می‌شود؟

۱) فتنه می‌بارد از این سقف مقرنس برخیز	تا به میخانه پناه از همه آفات بریم
۲) در بیابان فنا گم شدن آخر تا کی	ره بپرسیم مگر پی به مهمات بریم
۳) کوس ناموس تو بر کنگره عرش زنیم	عَلَم عشق تو بر بام سماوات بریم
۴) شرممان باد ز پشمینه آلوده خویش	گر بدین فضل و هنر نام کرامات بریم

۱۸- در کدام بیت آرایه‌های «ایهام - استعاره - جناس - ایهام تناسب» تماماً وجود دارد؟

۱) بلبل سوخته از بس که برآورد نفیر	دود دل در جگر لاله حمرا افتاد
۲) کوبک حسن چو گشت از رخ یوسف طالع	تاب در سینه پر مهر زلیخا افتاد
۳) تا نرگست به دشنه چون شمع کشت زارم	چون لاله دور از تو جز خون کفن ندارم
۴) ننگ یار است که یاد آرد از اغیار، مدام	نام این فرقه بدنام فراموشش باد

۱۹- واژه مشخص شده در بیت کدام گزینه، آرایه ایهام دارد؟

۱) در سرم زلف تو سودا انداخت	کار من زلف تو در پا انداخت
۲) بودیم بر کنار ز تیمار روزگار	تا داشت روزگار تو را در کنار ما
۳) من خموشم ز افسرده جانی	شعله سرگرم آتش زبانی
۴) زمین نطع شقایق پوش گشته	شقایق مهد مرزن گوش گشته

۲۰- کدام گزینه، فاقد آرایه ایهام است؟

۱) تو محو عالم فکر خودی، نمی‌دانی	که فکر صائب ما نیز عالمی دارد
۲) از عزیزان هیچ کس خوابی برای من ندید	گرچه عمری شد که چون یوسف به زندان مانده‌ام
۳) هیچ کس از بی‌سرانجامی نمی‌خواند مرا	نامه‌ای در رخنه دیوار نسیان مانده‌ام
۴) در دل تنگم ز داغ عشق شمعی برفروز	خانه تن را چراغی از دل بیدار ده

۲۱- همه ابیات دارای «ایهام تناسب» هستند؛ به جز:

- (۱) به بوی زلف تو از نو جوان شوم هر بار
 (۲) از ادب پر نور گشته است این فلک
 (۳) سنگ و گوهر هر دو یکسان است در میزان چرخ
 (۴) تا که در این کعبه جان گام زد
 هزار بار تنم گر ز غصه پیر شود
 وز ادب معصوم و پاک آمد ملک
 آسیا کی دانه را از لانه می سازد جدا
 مدتی از سعی در آن کام زد

۲۲- در کدام گزینه هم ایهام و هم تناسب وجود دارد؟

- (۱) زمانی شور در آفاق افکند
 (۲) چشم چپ خویشتن برآرم
 (۳) ز حرف حق در این ایام باطل، بوی خون آید
 (۴) پرده شب بود ایام شبایی که مراست
 زمانی پرده بر عشاق افکند
 تا چشم نبیندت به جز راست
 عروج دار دارد نشئه صهبای (شراب) منصور
 رگ سنگ است ز غفلت رگ خوابی که مراست

۲۳- آرایه های بیت زیر کدام اند؟

- «چه دیده دیده خونبار من که یکباره
 (۱) مجاز، تکرار، تشبیه، واج آرای
 (۲) استعاره، جناس، مجاز، کنایه
 (۳) ایهام، واج آرای، جناس، اغراق
 (۴) کنایه، استعاره، ایهام، تشبیه
 به قصد خونم از این سان سپر بر آب انداخت»

۲۴- ترتیب توالی ابیات به لحاظ دارا بودن آرایه های «ایهام - اغراق - ایهام تناسب - مجاز» به کدام شکل صحیح است؟

- (الف) ز چشم مست تو آن ها که آگهی دارند
 (ب) یک شهر همی فسون و رنگ آمیزند
 (ج) گرت نیست از شرع عشق آگهی
 (د) ز بس که تیر تو دارم به دل، چو خاک شوم
 مدام معتکف آستان خمّارند
 تا بر من و بر تو رستخیز انگیزند
 بر اسرار شاعرم نیایی شعور
 برآید از گل من هر طرف درخت خدنگ

- (۱) ج - ب - د - الف (۲) الف - د - ج - ب (۳) ج - د - الف - ب (۴) الف - ب - د - ج

۲۵- در همه گزینه ها به جز گزینه ... آرایه اغراق به کار رفته است.

- (۱) شد ز اشک آتشینم خانه گردون سیاه
 (۲) به اشک تاک دل باغبان نمی سوزد
 (۳) جوی ها بر روی من پیدا شد از سیلاب اشک
 (۴) موجش همه شعله بود و سیلش همه خون
 دود جای گرد می خیزد چو سیلاب آتش است
 سرشک ما به دل چرخ کی اثر دارد؟
 ای به کوبت آبروی دردمندان آب جوی
 طوفان سرشک من ز باران وداع

۲۶- وزن همه مصراع‌ها یکسان است؛ به جز:

- (۱) بیا ساقی ای راحت جان من
(۲) که پشت از خمیدن نگیرد شکن
(۳) گرت خواسته هست از آن خواسته
(۴) مرا بارد از دیدگان اشک خونی

۲۷- کدام بیت با بیت زیر هم وزن است؟

- «بگذری در کوی یارم تا کنی حال دلم را»
(۱) تا به خود بازآیم آن گه وصف دیدارش کنم
(۲) برگ چشمم می‌نخوشد در زمستان فراقت
(۳) هر که را برخاست از سودای او دل
(۴) گفتم از ورطه عشقت به صبوری به در آیم
- همچنان کز من شنیدی پیش آن دلبر روایت»
(۱) از که می‌پرسی در این میدان که سرگردان چو گوست
(۲) وین عجب کاندز زمستان برگ‌های تر بخوشد
(۳) دم به دم مهتری دگر در جان نشستش
(۴) باز می‌بینم و دریا نه پدید است کرانش

۲۸- وزن نوشته شده در مقابل کدام مصراع نادرست است؟

- (۱) آن لب شیرین همچون جان شیرین (فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)
(۲) همی بایدت رفت و راه دورست (مفاعیلن مفاعیلن فعولن)
(۳) آن یوسف گردون‌نشین عیسی پاکش هم‌قرین (مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)
(۴) شکرش عقل مرا کرد شکار (فعلاتن فعلاتن فعلن)

۲۹- مفهوم بیت زیر با کدام گزینه قرابت دارد؟

- «هرود حسرت آن چاه زنخندان از دل»
(۱) تیغ بیداد تو هم سیر ز خون می‌گردد
(۲) تا نگرید دیده عاشق نمی‌گیرد قرار
(۳) ز آب زندگی لب‌تشنه برگردد چو اسکندر
(۴) سیر نگردد به بحر تشنه دریای وصل
- تشنه را آب محال است که از یاد رود»
(۱) می‌شود ماهی لب تشنه اگر سیر در آب
(۲) هست ماهی را مهیا بالش و بستر در آب
(۳) کسی کز هم‌رهان روز سیه یاری طمع دارد
(۴) روی نتابد به سیل غرقه طوفان عشق

۳۰- مفهوم بیت زیر با کدام گزینه قرابت دارد؟

- «حلقه چشم غزالان حلقه زنجیر ماست»
(۱) از شرم نرگس تو غزالان شوخ‌چشم
(۲) گفتم از پیری شود بند علائق سست‌تر
(۳) اول نظر که چاه زنخندان بدیدمش
(۴) بند همه غم‌های جهان بر دل من بود
- دائم از راه نظر در بند و زندانیم ما»
(۱) خود را به زیر خیمه لیلی کشیده‌اند
(۲) قامت خم حلقه‌ای افزود بر زنجیر من
(۳) گویی درافتاد دل از دست من به چاه
(۴) در بند تو افتادم و از جمله برستم

درس هفتم: ناپروری اجتماعی
درس هشتم: سیاست هویت
(۳ پایان تنازع هویتها)
صفحه‌های (۷ تا ۹)

باسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۳)

۳۱- در ارتباط با جامعه‌شناسی انتقادی، کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) صرفاً به توصیف و تبیین تبعیض نژادی در جوامع نمی‌پردازد، بلکه آن را تقبیح و از آن انتقاد می‌کند و با عدالت اجتماعی را تحسین می‌کند و برای گسترش آن، راه‌حلهایی تجویز می‌کند.
- (۲) همانند جامعه‌شناسان تفسیری بر توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی تأکید می‌کنند و نسبت به تأثیر ساختارهای اجتماعی بر زندگی افراد، بی‌توجه‌اند و در نتیجه، امکان کنترل آثار مخرب آن‌ها را از دست می‌دهند.
- (۳) علم را به معنای حسی و تجربی آن، محدود نمی‌کند و تلاش می‌کند از محدودیت‌های علم تجربی رها شود تا بتواند معیارهایی را جست‌وجو کند و بر اساس آن، وضعیت موجود را ارزیابی کند.
- (۴) با پذیرش رویکرد تفسیری، معتقدند که تمام معانی و ارزش‌ها ساخته و پرداخته اراده‌های افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها هستند و هر فرد، گروه و فرهنگی، اراده خاص خود را دارد.

۳۲- هریک از عبارات زیر به ترتیب، به کدام مفهوم اشاره دارد؟

- کشمکش میان فلامان‌ها و والون‌ها در بلژیک
- پیگیری مسائل سیاسی، اقتصادی و اجتماعی بر اساس علاقه‌های فرهنگی و هویتی افراد
- اخراج و کشتار مسلمانان میانمار موسوم به روهینگیا
- قلمرو تفسیر

- (۱) مدل تکثرگرا - پسامدرن - دیگچه همانندسازی - کشف و بازخوانی واقعیت‌ها
- (۲) سیاست هویت - مدل تکثرگرا - تعارف هویت‌ها - خلق و بازسازی ارزش‌ها
- (۳) مدل همانندسازی - سیاست هویت - تکثرگرا - کشف و بازخوانی واقعیت‌ها
- (۴) سیاست هویت - پسامدرن - همانندسازی - خلق و بازسازی ارزش‌ها

۳۳- کدام گزینه در رابطه با کثرت هویت‌ها نادرست است؟

- (۱) به جای مدل همانندسازی مورد توجه و تأکید قرار گرفت.
- (۲) تفاوت‌های موجود میان گروه‌های قومی و زبانی، حفظ و حتی تشدید شد.
- (۳) اساس این روش‌های تکثرگرا، نفی و طرد دیگری متفاوت است.
- (۴) همچنان وجود یک ساختار مشترک سیاسی و اقتصادی ضروری دانسته می‌شود که گروه‌های مختلف را به یکدیگر پیوند می‌دهد.

۳۴- کدام گزینه به ترتیب «اشتراک مدل همانندسازی و مدل تکثرگرا»، «پیامد غلبه رویکرد تبیینی در جامعه‌شناسی» و «اشتراک جنبش‌های سبک زندگی و آفریقایی - آمریکایی‌ها» را به درستی نشان می‌دهد؟

- (۱) روش‌های خشونت‌آمیز - تشخیص و افشای سلطه در مناسبات انسانی - علوم اجتماعی، روایت آن چیزی است که مردان سفیدپوست اروپایی می‌پنداشتند و هویت زنان، رنگین‌پوستان و غیراروپائیان را نادیده می‌گرفت.
- (۲) مدل سیاست‌گذاری هویتی - نقد روابط و مناسبات میان افراد و گروه‌ها و فرهنگ‌ها - بسیاری از جوامع، در برابر هویتی که فرایند جهانی شدن به آن‌ها تحمیل می‌کند، مقاومت می‌کنند و خواهان رهایی از این هویت تحمیلی هستند.
- (۳) مدل سیاست‌گذاری هویتی - غیرعلمی قلمداد شدن داوری درباره ارزش‌ها - بسیاری از جوامع، در برابر هویتی که فرایند جهانی شدن به آن‌ها تحمیل می‌کند، مقاومت می‌کنند و خواهان رهایی از این هویت تحمیلی هستند.
- (۴) روش‌های خشونت‌آمیز - غیرعلمی قلمداد شدن داوری درباره ارزش‌ها - معتقدند آن‌چه تا امروز به اسم علوم اجتماعی به مطالعه گروه‌ها، جوامع و فرهنگ‌ها می‌پرداخت، دانشی جهان‌شمول نبود.

۳۵- هر یک از عبارات زیر، به ترتیب بیان گر کدام مفهوم است؟

- تفاوت در «زبان و لهجه» و «قد و وزن»

- علت نابرابری‌های اجتماعی در دیدگاه مخالفان قشریندی اجتماعی

- علت نابرابری‌های اجتماعی در دیدگاه طرفداران قشریندی اجتماعی

- اشتراک رویکردهای تبیینی و تفسیری در دیدگاه جامعه‌شناسان انتقادی

(۱) رتبه‌ای و اسمی - مالکیت خصوصی - نابرابری‌های طبیعی - محافظه کارند.

(۲) اسمی و رتبه‌ای - روابط سلطه‌جویانه - نابرابری‌های طبیعی - انسان در برابر وضعیت موجود منفعل است.

(۳) اسمی و طبیعی - روابط سلطه‌جویانه - توزیع نابرابر ثروت، قدرت و دانش - محافظه کارند.

(۴) طبیعی و رتبه‌ای - مالکیت خصوصی - توزیع نابرابر ثروت، قدرت و دانش - انسان در برابر وضعیت موجود منفعل است.

۳۶- به ترتیب صحیح یا غلط بودن موارد زیر در کدام گزینه به درستی مطرح شده است؟

- طبق دیدگاه طرفداران قشریندی اجتماعی، جامعه باید پاداش‌های بیشتری برای نقش‌های عالی‌رتبه در نظر بگیرد تا افراد شایسته، این نقش‌ها را

بپذیرند و به خوبی آن‌ها را ایفا نمایند و گرنه نقش‌های بلندپایه در جامعه بدون متصدی می‌مانند.

- رویکرد انتقادی، هیچ‌گونه حقیقت یا فضیلتی را کشف نمی‌کند تا براساس این حقایق و فضایل به نقد کنش‌ها و روابط میان انسان‌ها و جوامع بپردازد.

- جامعه‌شناسان پیامد نابرابری‌های اجتماعی را توزیع نابرابر مزایای اجتماعی میان افراد می‌دانند.

- جامعه‌شناسی تفسیری به نقد سلطه در روابط و مناسبات میان افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها می‌پردازد.

(۱) غ - غ - غ - ص (۲) ص - ص - غ - غ (۳) غ - غ - ص - ص (۴) ص - ص - ص - غ

۳۷- در ارتباط با عبارت زیر، کدام گزینه صحیح است؟

«در انگلستان، زنان در مقابل شوهر، مالک دارایی خویش نبودند و حق مالکیت، حق کار و حق رأی به تدریج و پس از دهه‌ها مبارزه به زنان داده شد.»

(۱) در طول تاریخ، بسیاری از فرهنگ‌ها و جوامع، تفاوت‌های اسمی و نابرابری‌های طبیعی را بهانه‌ای برای نابرابری‌های اجتماعی قرار دادند.

(۲) برخی جوامع، همه تفاوت‌ها و نابرابری‌ها را نابرابری اجتماعی می‌پندارند و همه نابرابری‌های اجتماعی را مضر و مخرب می‌دانند.

(۳) جنسیت از جمله نابرابری‌های طبیعی است که می‌توان افراد را براساس آن، رتبه‌بندی کرد.

(۴) برخی نابرابری‌ها مانند نابرابری در نژاد، اجتماعی‌اند؛ یعنی در جامعه ایجاد می‌شوند.

۳۸- «همانندسازی» به چه معناست و کدام یک، از جمله روش‌های خشونت‌آمیز آن است؟

(۱) پذیرش ارزش‌ها و سبک زندگی یک گروه توسط سایر گروه‌های جامعه - اختلاط فرهنگ‌ها

(۲) گروه مسلط گروه‌های نژادی، قومی، مذهبی دیگر را به زیستن در مناطقی جدا از محل سکونت گروه مسلط، مجبور می‌کند. - کنترل جمعیت

(۳) گروه مسلط گروه‌های نژادی، قومی، مذهبی دیگر را به زیستن در مناطقی جدا از محل سکونت گروه مسلط، مجبور می‌کند. - جابجایی اجباری

(۴) پذیرش ارزش‌ها و سبک زندگی یک گروه توسط سایر گروه‌های جامعه - جداسازی

۳۹- به ترتیب هر یک از عبارات زیر با کدام گزینه مرتبط است؟

- دولت به نمایندگی از جامعه موظف است، نیازهای ضروری همه افراد مانند خوراک، پوشاک و مسکن را تأمین کند.

- هدف جامعه‌شناسی انتقادی

(۱) مدل کمونیستی - انتقاد از وضع موجود، تجویز وضع مطلوب و راه رسیدن به آن

(۲) مدل عدالت اجتماعی - انتقاد از وضع موجود، تجویز وضع مطلوب و راه رسیدن به آن

(۳) مدل عدالت اجتماعی - فراهم آوردن زمینه شکل‌گیری ساختارهای اجتماعی انسانی‌تر

(۴) مدل کمونیستی - فراهم آوردن زمینه شکل‌گیری ساختارهای اجتماعی انسانی‌تر

۴۰- کدام گزینه جدول زیر را به درستی کامل می‌کند؟

ب	به توصیف و تبیین پدیده‌های اجتماعی بسنده نمی‌کند
الف	پیوند دانش و ارزش
ج	از بین رفتن انگیزه رقابت

- حذف مالکیت خصوصی

- دانش انتقادی

- جامعه‌شناسی انتقادی

(۴) ج - ب - الف

(۳) ج - الف - ب

(۲) الف - ج - ب

(۱) الف - ب - ج

عربی، زبان قرآن (۳) و (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

عربی (۳)
ثلاث قصص قصيرة
(قواعد و تمرین‌های درس ۳)
صفحه‌های ۴۳ تا ۵۲

عربی (۲)
الصدق
إزحموا ثلاثاً
درس‌های ۵ و ۶
صفحه‌های ۶۵ تا ۹۰

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۴۱ - ۴۴)

۴۱- ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ﴾:

(۱) بی‌گمان الله دگرگون نمی‌سازد درون قوم را آلا این‌که آن‌چه را در درون دل‌ها دارند دگرگون کنند!

(۲) الله قطعاً عوض نمی‌کند آن‌چه را قومی در درون دارند آلا این‌که آن‌چه در درون آن‌هاست تغییر یابد!

(۳) همانا خداوند آن‌چه را در قومی هست تغییر نمی‌دهد تا این‌که آن‌چه را در خودشان است تغییر دهند!

(۴) خداوند بی‌شک چیزهایی را که در قوم هست عوض نمی‌کند مگر این‌که آن‌چه در دل دارند تغییر کند!

۴۲- «إِنْ أَضْمَرْتَ شَيْئاً فَسَيُظْهِرُ فِي فُلْتَاتِ لِسَانِكَ وَ صَفَحَاتِ وَجْهِكَ!»:

(۱) چنانچه چیزی را از دیگری پنهان کنی، در لغزش‌های زبان و همه جای چهره‌ات پدیدار خواهد گشت!

(۲) با پنهان نمودن چیزی باعث می‌شوی آن در لغزش‌های زبان و همه جای صورتت ظاهر گردد!

(۳) اگر چیزی را پنهان نمایی، در لغزش‌های زبان و همه جای چهره‌ات، آشکار خواهد شد!

(۴) اگر چیزی را مخفی کنی، در لغزش زبان و تمام جای صورت، نمایان خواهد شد!

۴۳- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

(۱) لَا تَسْتُرْ شَيْئاً عَنْ أُمَّكَ لِأَنَّ صَفَحَاتِ وَجْهِكَ تُظْهِرُهُ!: چیزی از مادرت مخفی نمی‌شود، چون خطوط چهره‌ات آن را نشان می‌دهد!

(۲) إِنَّ الْكَذَّابَ يَعُودُ إِلَى الْكُذْبِ مَرَّةً أُخْرَىٰ وَ يَكْرُرُ عَمَلَهُ!: دروغگو یک بار دیگر بی‌شک به دروغ بر می‌گردد و کارش را تکرار می‌کند!

(۳) مَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَلَنْ يَحْزَنَ عَلَىٰ مَا فَاتَهُ!: هرکس بر خدای خود توکل کند، ناراحت نخواهد شد بر آنچه از دست بدهد!

(۴) لَا تُعَارِضُ قَبْلَ أَنْ تَفْهَمَ لِأَنَّهُ مِنْ أَخْلَاقِ الْجَهَّالِ!: قبل از اینکه بفهمی مخالفت نکن چرا که این از خلق‌های نادانان است!

۴۴- «كشاورز پیر با خوشحالی گفت: میوه‌دادن این درخت چه سریع است!» عَيْنُ الصَّحِيحِ :

(۱) قَالَ الْفَلَّاحُ الْعَجُوزَ الْمَسْرُورَ: أَسْرَعَ الْأَثْمَارَ لِهَذِهِ الشَّجَرَةِ!

(۲) قَالَ الْفَلَّاحُ الْعَجُوزَ فَرِحاً: مَا أَسْرَعَ إِثْمَارَ هَذِهِ الشَّجَرَةِ!

(۳) الْفَلَّاحُ الْعَجُوزَ قَالَ مَسْرُوراً: إِثْمَارَ هَذِهِ الشَّجَرَةِ أَسْرَعَ!

(۴) الْفَلَّاحُ الْفَرِحَ قَالَ عَجُوزاً: مَا أَسْرَعَ إِثْمَارَ هَذِهِ الشَّجَرَةِ!

۴۵- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ: «أَسْرَعَ أَصْحَابُ الرَّجُلِ الْكَذَّابِ إِلَيْهِ لِيُنْقِذُوهُ!»

(۱) الْكَذَّابُ: مفرد مذکر - اسم مبالغة (بدل علی كثرة الصفة) - معرّف بأل / صفة أو نعت و مجرور

(۲) أَصْحَابُ: اسم - جمع مكسر أو جمع تكسير (مفرد: صاحب) - مذکر - معرب / فاعل و مرفوع

(۳) أَسْرَعَ: فعل ماضٍ - صيغته للمفرد المذكر الغائب - متعدّد / فعل و فاعله: «أصحاب»؛ و الجملة فعلية

(۴) يُنْقِذُوا: فعل مضارع (مصدره: إنقاذ؛ من باب افعال؛ له حرف زائد واحد) - متعدّد / فعل و فاعل؛ مفعوله: ضمير «ه»

٤٦- عَيْنِ الْخَطِّ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْكَلِمَاتِ:

- (١) إِنْ لَا يَسْتَطِيعُ الْكَذَّابُ أَنْ يُخْفِيَ كِذْبَهُ أَوْ يُنْكِرَهُ!
 - (٢) رَأَيْتُ خِصَالًا مِنْ هَذَا الرَّجُلِ تُعْجِبُنِي، رَأَيْتُهُ يُحِبُّ الْفَقِيرَ!
 - (٣) إِنَّ الْإِمْتِحَانَاتِ تُسَاعِدُ الطُّلَّابَ لِتَعَلُّمِ دُرُوسِهِمْ فَلْيَعْلَمُوا ذَلِكَ!
 - (٤) مَا أَضْمَرَ أَحَدٌ شَيْئًا إِلَّا ظَهَرَ فِي قَلَنَاتِ لِسَانِهِ وَ صَفَحَاتِ وَجْهِهِ!
- ٤٧- عَيْنِ غَيْرِ الْمُنَاسِبِ لِمَفْهُومِ هَذِهِ الْعِبَارَةِ: «أَمَرَنِي رَبِّي بِمُدَارَاةِ النَّاسِ كَمَا أَمَرَنِي بِأَدَاءِ الْفَرَائِضِ!»

- (١) ای سلیمان در میان زاغ و باز لطف حق شو با همه مرغان بساز
- (٢) به شکر آن که تو در خانه‌ای و اهلت پیش نظر دریغ مدار از مسافر درویش
- (٣) در میان جاهل و عاقل بود فرقی سلیم مدعی گر با تو بد باشد تو با او خوب باش
- (٤) موسیا در پیش فرعون زمان نرم باید گفت قولاً لئناً

٤٨- عَيْنِ الْمَفْعُولِ مَوْصُوفًا بِالْجُمْلَةِ الْفَعْلِيَّةِ:

- (١) طَلَبْتَ مِنْ فَاضِلٍ مَوْعِظَةً تَمْنَعُ الْعَبْدَ عَنِ ارْتِكَابِ الْمَعَاصِي!
- (٢) أَلَيْسَ الْكِتَابُ صَدِيقًا مَخْلَصًا يُنْقِذُ الْإِنْسَانَ مِنَ مُصِيبَةِ الْجَهْلِ!
- (٣) أَعُوذُ بِاللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ مِنْ صَلَاةٍ لَا تُرْفَعُ وَ مِنْ دَعَاءٍ لَا يَسْمَعُ!
- (٤) لَا نَجِدُ فِي اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ مَفْرَدَاتٍ دَخِيلَةً لَمْ تَتَغَيَّرْ أَصْوَاتُهَا وَ أَوْزَانُهَا!

٤٩- عَيْنِ مِضَارَعًا لِمِ يَتَغَيَّرُ مَعْنَاهُ الْأَصْلِيُّ:

- (١) إِيْعَلَمُوا أَنَّ الْإِمْتِحَانَاتِ تُسَاعِدُ الطُّلَّابَ فِي تَعَلُّمِ الدَّرُوسِ!
- (٢) نَادَيْتُ صَدِيقَتِي لِتَأْتِي عِنْدَ الْمَعْلَمَةِ حَتَّى تَسْأَلَهَا سَوْأَلًا!
- (٣) لَنْ يَفُوزَ فِي الْحَيَاةِ مَنْ كَانَ ذَاوَجْهَيْنِ فَسَوْفَ يَمُوتُ خَاسِرًا!
- (٤) لَا يَأْكُلُ الْمُؤْمِنُ مِمَّا لَمْ يُذْكَرْ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ!

٥٠- عَيْنِ جُمْلَةٍ يُمَكِّنُ تَرْجُمَتَهَا بِحَالَتَيْنِ:

- (١) لَنْ تُدْرِكَ مَشَاكِلَ الْأَوْلَادِ إِلَّا الْأَمُّ الْحَنُونُ وَ هِيَ تُسَاعِدُهُمْ مُسَاعِدَةً!
- (٢) لَمْ يَجِدْ مَشْكَالَةً فِي سَيَّارَتِكُمْ الْمُصَلِّحُ إِلَّا احْتِرَاقَ الزَّيْتِ فِي مَحْرَكِهَا!
- (٣) لَا تَنْجَحُ الطَّالِبَاتُ فِي الْإِمْتِحَانَاتِ النَّهَائِيَّةِ لِلْعَامِ الدَّرَاسِيِّ إِلَّا سَبْعٌ مِنْهُنَّ!
- (٤) لَا يَجْتَهِدُ النَّاسُ فِي أَعْمَالِهِمِ الْيَوْمِيَّةِ بِسَبَبِ الْكَسْلِ إِلَّا الَّذِينَ لَهُمْ أَهْدَافٌ مَهْمَةٌ!

فلسفه دوازدهم

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

درس هشتم: عقل در فلسفه
(قسمت دوم)
درس نهم: آغاز فلسفه در
جهان اسلام
صفحه‌های ۵۹ تا ۷۷

۵۱- کدام عبارت درباره عقل به‌عنوان دستگاه استدلال نادرست است؟

- (۱) این سخن ابن‌سینا که «نحن ابناء الدلیل» به‌منزله بیان معیار پذیرش یا عدم پذیرش هر نوع مکتب و آیینی است.
- (۲) فارابی و ابن‌سینا معتقدند عقل انسان در هنگام تولد هیچ‌گونه شناخت بالفعلی ندارد.
- (۳) مرحله چهارم عقل مرحله‌ای است که عقل به شکوفایی می‌رسد و بر تمام دانش‌ها مسلط می‌شود.
- (۴) فهم اصول بدیهی همچون اصل امتناع اجتماع نقیضین در مرحله اول شکوفایی عقل ممکن نیست.

۵۲- کدام گزینه درباره «حیات عقلی» و «حیات فلسفی» مسلمانان نادرست است؟

- (۱) با ظهور اسلام فرصت تفکر و اندیشه‌ورزی برای مردم فراهم آمد و حیات عقلی با تکریم علم و عالمان همراه بود.
- (۲) پیامبر اکرم (ص) و قرآن کریم پایه‌گذار حیات عقلی جامعه اسلامی بودند که بعد از دو قرن به حیات فلسفی انجامید.
- (۳) فیلسوفانی مانند فارابی و ابن‌سینا با آموختن دانش فیلسوفان یونان، سبب پیدایش حیات عقلی و فلسفی در جامعه اسلامی شدند.
- (۴) نهضت ترجمه متون که از قرن دوم هجری آغاز شد، یکی از زمینه‌های شکل‌گیری «حیات فلسفی» در جهان اسلام بود.

۵۳- کدام یک از زمینه‌های رشد فلسفه، مبنایی‌تر و ریشه‌ای‌تر از سایر موارد است؟

- (۱) دعوت قرآن کریم و پیامبر اکرم به تعقل
- (۲) گسترش مباحث اعتقادی میان مسلمانان
- (۳) نهضت ترجمه متون از سایر تمدن‌ها
- (۴) روی آوردن به فلسفه مشاء و آراء ارسطو

۵۴- کدام گزینه از ویژگی‌های دوران نهضت ترجمه محسوب نمی‌شود؟

- (۱) نهضت ترجمه یکی از زمینه‌های شکل‌گیری حیات فلسفی در جهان اسلام بود.
- (۲) نهضت ترجمه منحصر به دانش خاصی نبود و علوم گوناگون را شامل می‌شد.
- (۳) یکی از دستاوردهای نهضت ترجمه، تأسیس یک نظام فلسفی جدید در جهان اسلام بود.
- (۴) نظام فلسفی که در این دوران تأسیس شد، متأثر از اندیشه فلاسفه یونان نبود.

۵۵- فلاسفه مسلمان همه ابزارهای معرفت را معتبر ...

- (۱) می‌دانستند اما لزوماً از همه این ابزارها در فلسفه خود بهره نبردند.
- (۲) نمی‌دانستند ولی از همه این ابزارها در جای خود استفاده می‌کردند.
- (۳) می‌دانستند و از همه این ابزارها نیز در فلسفه خود بهره می‌بردند.
- (۴) نمی‌دانستند و فقط بعضی از این ابزارها را در فلسفه خود به کار می‌بردند.

۵۶- درک اصل «امتناع اجتماع و ارتفاع نقیضین» مربوط به کدام‌یک از مراحل رشد عقل است؟

- (۱) عقل هیولایی (۲) عقل بالملکه (۳) عقل بالفعل (۴) عقل بالمستفاد

۵۷- کدام گزینه با نظر فیلسوفان اسلامی در رابطه با عقل و وحی و شهود به‌عنوان ابزارهای شناخت مغایرت دارد؟

- (۱) استدلال‌های عقلی ممکن است در برخی موارد ظاهراً به نتایج خلاف دین منتهی شوند.
 (۲) حقیقت ایمان، در صورتی که اقماعی نباشد یا پشتوانه عقلی نداشته باشد، نمی‌تواند ما را به سعادت برساند.
 (۳) تلاش‌های علمی انسان می‌تواند به حل تعارضات باطنی میان گزاره‌های عقلی و وحی نبوی یاری برساند.
 (۴) هر یک از ابزارهای عقل و شهود و وحی ما را به حقیقت می‌رسانند و لذا در موضوعات مشترک به نتیجه واحد خواهند رسید و تکمیل‌کننده یکدیگر هستند.

۵۸- طبق نظر فارابی هدف اصلی از تشکیل جامعه و مدینه کدام است؟

- (۱) رفع نیازهای متقابل انسان‌ها توسط یکدیگر است و اینکه هرکس مسئولیت متناسب با نقش خود را در جامعه بر عهده گیرد.
 (۲) برقراری نظام عدل جهانی و عدالت‌گستری است.
 (۳) سعادت‌مند شدن انسان در دنیا و آخرت است.
 (۴) انسان ذاتاً به اجتماع گرایش دارد، پس هدف جامعه تحقق خواست فطرت انسان است.

۵۹- کدام گزینه در مورد عقاید فیلسوفان مسلمان، پیرامون عقل در معنای موجودی متعالی و برتر از ماده نادرست می‌باشد؟

- (۱) اولین مخلوق خداوند عقل اول است که موجودی کاملاً روحانی و غیرمادی است.
 (۲) خداوند عقل اول و سایر عقول را به ترتیب آفریده که همه آن‌ها مجرد از ماده و فوق عالم طبیعت‌اند و عالم عقول را تشکیل می‌دهند.
 (۳) عقل فعال آخرین عقل از مجموعه عقول می‌باشد که از همه عقول به عالم طبیعت نزدیک‌تر است و عامل فیض‌رسانی به عقل انسان‌هاست.
 (۴) عقل انسان پرتویی از عالم عقول است که اگر تربیت شود و رشد کند، می‌تواند به شهود عقلانی برسد و به همان حقایقی که عقول مشاهده می‌کنند دست یابد.

۶۰- نظر ابن‌سینا در مورد حکمت و فلسفه در کدام گزینه به‌درستی بیان شده است؟

- (۱) فنی است استدلالی و شهودی که انسان توسط آن، وجود را به زیبایی هرچه تمام‌تر و به درست‌ترین شکل در می‌یابد.
 (۲) ابن‌سینا معتقد بود که هدف از فلسفه، شناخت هستی است و مسیر دستیابی به سعادت انسان تنها از دانش فلسفه می‌گذرد.
 (۳) انسان می‌تواند استعداد رسیدن به سعادت و کمال نهایی را به اندازه طاقت و ظرفیت بشری به‌دست آورد و کاملاً شبیه جهان واقعی گردد.
 (۴) انسان توسط فلسفه می‌تواند نفس خویش را به کمال برساند و به جهانی عقلی تبدیل شود.

پاسخ نامه

دوازدهم انسانی (هدف گذاری)

۲۶ بهمن ماه ۱۴۰۲

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام داری‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدیدآوردگان آزمون

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	محمد حمیدی	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	یاسین مهدیان	یاسین مهدیان	مهتاب شیرازی	فریبا رئوفی
عربی زبان قرآن	آیدین مصطفی زاده	آیدین مصطفی زاده	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
جامعه‌شناسی	کوثر شاه‌حسینی	کوثر شاه‌حسینی	صادق پاپری	سجاد حقیقی‌پور
فلسفه دوازدهم	صادق پاپری	صادق پاپری	امیرحسین کاروین	سوگند بیگلری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	امیرحسین کاروین
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروفچین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی

ریاضی و آمار (۳)

۱- گزینه «۲»

(علیرضا عبیدی)

با توجه به اطلاعات مربوط به دنباله هندسی داریم:

$$a_1 = 10, r = \frac{2}{3}$$

$$S_n = \frac{a_1(1-r^n)}{1-r} \Rightarrow S_4 = \frac{10(1-(\frac{2}{3})^4)}{1-\frac{2}{3}} = \frac{10(1-\frac{16}{81})}{\frac{1}{3}} = \frac{10 \times (\frac{65}{81})}{\frac{1}{3}} = \frac{650}{27}$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرقطعی، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۵)

۲- گزینه «۲»

(علی شهبازی)

اگر a, b, c سه جمله متوالی یک دنباله هندسی باشند، آن‌گاه:

$$b^2 = ac$$

پس در اینجا داریم:

$$(-x-2)^2 = (x-1)(x+8)$$

$$\Rightarrow x^2 + 4x + 4 = x^2 + 7x - 8 \Rightarrow x = 4$$

با جای گذاری $x = 4$ ، جملات دنباله به شکل $3, -6, 12, \dots$ می‌شوند.

مجموع ۹ جمله اول این دنباله برابر است با:

$$S_n = \frac{a_1(1-r^n)}{1-r} \Rightarrow S_9 = \frac{3(1-(-2)^9)}{1-(-2)} = \frac{3 \times 513}{3} = 513$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرقطعی، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۵)

۳- گزینه «۱»

(ممدرضا سپهری)

$$S_n = \frac{a_1(1-r^n)}{1-r} \Rightarrow \begin{cases} S_2 = \frac{a_1(1-r^2)}{1-r} & (1) \\ S_4 = \frac{a_1(1-r^4)}{1-r} & (2) \end{cases}$$

از تقسیم دو رابطه ۱ و ۲ بر هم داریم:

$$\frac{S_2}{S_4} = \frac{\cancel{a_1}(1-r^2)}{\cancel{a_1}(1-r^4)} = \frac{1}{4} \Rightarrow \frac{1-r^2}{(1-r^2)(1+r^2)} = \frac{1}{4}$$

$$\frac{1}{1+r^2} = \frac{1}{4} \Rightarrow 1+r^2 = 4 \Rightarrow r^2 = 3 \Rightarrow r = \sqrt{3}$$

طبق صورت سؤال $r > 0 \rightarrow r = \sqrt{3}$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرقطعی، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۵)

۴- گزینه «۳»

(کوروش داوری)

$$a_2 = a_1 r, a_3 = a_1 r^2$$

$$\Rightarrow a_1 r \times a_1 r^2 = 64r$$

$$\Rightarrow \frac{a_1^2 r^3}{r} = \frac{64r}{r} \Rightarrow a_1^2 r^2 = 64$$

جملات مثبت‌اند $\rightarrow (a_1 r)^2 = (8)^2$

$$a_1 r = 8 \Rightarrow a_2 = 8$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرقطعی، صفحه‌های ۷۴ تا ۸۵)

۵- گزینه «۱»

(ممد بصیرایی)

$$a_1 = \frac{1}{2}$$

$$a_{n+1} = 2a_n$$

$$n=1 \Rightarrow a_2 = 2a_1 \xrightarrow{a_1 = \frac{1}{2}} 2 \times (\frac{1}{2}) = 1$$

$$n=2 \Rightarrow a_3 = 2a_2 \xrightarrow{a_2 = 1} 2 \times (1) = 2$$

$$n=3 \Rightarrow a_4 = 2a_3 \xrightarrow{a_3 = 2} 2 \times (2) = 4$$

$$n=3 \Rightarrow a_5 = 2a_4 \xrightarrow{a_4 = 4} 2 \times (4) = 8$$

$$S_5 = a_1 + a_2 + a_3 + a_4 + a_5 = \frac{1}{2} + 1 + 2 + 4 + 8 = \frac{31}{2}$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرقطعی، صفحه‌های ۷۳ تا ۸۵)

۶- گزینه «۳»

(امیر زرانروز)

عدد ۱۶۲ جمله پنجم دنباله است، لذا داریم:

$$a_5 = a_1 r^4 \Rightarrow 162 = 2 \times r^4 \Rightarrow r^4 = \frac{162}{2} = 81$$

$$\Rightarrow r^4 = 3^4 \Rightarrow r = \pm 3$$

$$a_{17} = a_1 r^{16} = 2 \times (\pm 3)^{16} = 2 \times 3^{16}$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرقطعی، صفحه‌های ۸۴ و ۸۵)

۷- گزینه «۱»

(ممد بصیرایی)

$$r^{m-n} = \frac{a_m}{a_n} \Rightarrow r^{8-5} = \frac{96}{12} \Rightarrow r^3 = 8 \Rightarrow r = 2$$

$$a_5 = 12 \Rightarrow a_1 r^4 = 12 \xrightarrow{r=2} a_1 = \frac{12}{16} = \frac{3}{4}, a_{n+1} = 2a_n$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرقطعی، صفحه‌های ۷۴ تا ۸۵)

علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)

۱۱- گزینه «۳» (یاسین مهریان)

قالب غزل، با توجه به نقش و سابقه کاربردش، اجازه جولان بیشتر در این میدان را نمی‌داد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

۱۲- گزینه «۲» (یاسین مهریان)

(۱): شاعران قرن یازدهم در سروده‌های خود، زیاد از «عاشقانه‌های زمینی» صحبت نمی‌کرده‌اند.

(۲): نتیجه (نه علت) وابسته نبودن شعر به دربار و از بین رفتن طبقه مدیحه‌سرایان، این بود که طبقات و گروه‌های بیشتری مدعی شعر و شاعری شدند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۱۳- گزینه «۳» (یاسین مهریان)

«الف»: شعر «باباغانی شیرازی» از نظر دقت، ظرافت و رقت معانی مشهور است.

«ب»: برخی از تکبیت‌های «صائب تبریزی» شاهکارهایی از ذوق و اندیشه‌اند و بسیاری از آن‌ها، به‌صورت ضرب‌المثل رواج یافته‌اند.

«ج»: ضرب‌المثل‌ها و الفاظ محاوره که زبان غزل این دوره را به افق خیال عامه نزدیک کرده، سخن «کلیم کاشانی» را برجسته ساخته است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۱۴- گزینه «۴» (کتاب آبی پیمان‌های)

«سرو خرامان» استعاره از معشوق است؛ اما بیت فاقد «تشبیه» است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «مهر رخ» اضافه تشبیهی است و رخ معشوق ضمن تشبیه به ماه، از آن برتر دانسته شده است. / «بتان» استعاره از زیبارویان و محبوبان

گزینه «۲»: «پریچهر» تشبیه است. (چهره همچون پری، خم ابروی معشوق نیز به هلال ماه تشبیه شده است.) / «ماه» استعاره از معشوق است.

گزینه «۳»: «شکر» استعاره از «لب» معشوق است. / «شکر» (لب) معشوق ضمن تشبیه به «چشمه حیوان» از آن برتر دانسته شده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

۱۵- گزینه «۲» (کتاب آبی پیمان‌های)

به «قضا» صفات انسانی نسبت داده نشده است. تشخیص، استعاره مکنیه‌ای است که «مشبه به» آن انسان باشد. (اطلاق جاندارپنداری یا جان‌بخشی به این گزینه درست است ولی آدم‌نمایی و تشخیص درست نیست.)

گزینه «۱»: «گربان گشودن» و «دامن گشودن» از خصوصیات انسانی هستند، که به گردون و شب، نسبت داده شده است.

۸- گزینه «۴»

(مممر بگیری)

$$a_1 = 5, r = \frac{15}{5} = 3$$

$$a_n = a_1 r^{n-1} \Rightarrow \begin{cases} a_6 = 5 \times 3^5 \\ a_5 = 5 \times 3^4 \end{cases} \Rightarrow a_6 - a_5 = 5 \times 3^5 - 5 \times 3^4$$

$$\Rightarrow a_6 - a_5 = 5 \times 3^4 (3 - 1) = 10 \times 3^4 = 810$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۷۴ تا ۸۵)

۹- گزینه «۲»

(مممر بگیری)

با توجه به رابطه واسطه هندسی داریم:

$$(4x+1)^2 = (2x-1)(x+25)$$

$$16x^2 + 8x + 1 = 2x^2 + 50x - x - 25$$

$$\Rightarrow 14x^2 - 41x + 26 = 0$$

$$\Delta = (-41)^2 - 4 \times 14 \times 26 = 1681 - 1456 = 225$$

$$\Rightarrow x_{1,2} = \frac{41 \pm 15}{2 \times 14} = \begin{cases} x_1 = 2 \text{ قق} \\ x_2 = \frac{26}{28} \notin \mathbb{N} \text{ غقق} \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۷۴ تا ۸۵)

۱۰- گزینه «۳»

(مممر بگیری)

مجموع داده شده در واقع مجموع جملات یک دنباله هندسی با $a_1 = 1$ و

$r = 2$ و $a_n = 128$ است.

$$a_n = 128 = 1 \times 2^{n-1}$$

$$\Rightarrow 2^7 = 2^{n-1} \Rightarrow n = 8 \text{ تعداد جملات } 8 \text{ تا است.}$$

$$\Rightarrow S_8 = a_1 \times \frac{r^8 - 1}{r - 1} = 1 \times \frac{2^8 - 1}{2 - 1} = 2^8 - 1 = 255$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۷۴ تا ۸۵)

گزینه ۳: «دست در آغوش کردن» و «تعظیم کردن» از صفات انسانی هستند و به روزگار و آسمان نسبت داده شده است.

گزینه ۴: «چشم نهادن و گوش نهادن» (پذیرفتن و شنیدن و تسلیم شدن) از صفات انسانی است که به آسمان و روزگار نسبت داده شده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه ۷۴)

۱۶- گزینه ۴

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

ماه استعاره از معشوق است. / «دامن گل» استعاره مکنیه و تشخیص است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

۱۷- گزینه ۳

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

«کنگره عرش» و «بام سماوات» اضافه استعاری هستند.

«علم عشق» تشبیه فشرده اضافی است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

۱۸- گزینه ۳

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

«دور از تو» ایهام دارد: ۱- فاصله مکانی ۲- از تو دور باشد (دعایی) / «ترگس» استعاره از چشم است. / «چون» با «خون» جناس ناقص اختلافی دارند. / «لاله» ایهام تناسب دارد: معنی نزدیک: گل لاله که کاربرد دارد و معنی دور: نوعی چراغ پایه‌دار که کاربرد ندارد ولی با «شمع» تناسب دارد.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع، ترکیبی)

۱۹- گزینه ۳

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

«سرگرم» ایهام دارد: ۱- گرم بودن سر ۲- مشغول بودن

در سایر گزینه‌ها، واژه مشخص شده، فقط یک معنا دارد:

گزینه ۱: «شیدایی»

گزینه ۲: «بزی»

گزینه ۴: «سفره و هر چیز گستردنی»

(علوم و فنون ادبی (۳)، بریع معنوی، صفحه‌های ۸۹ و ۹۰)

۲۰- گزینه ۴

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

گزینه ۱: «صائب»: ۱- نام شاعر ۲- درست و صحیح

گزینه ۲: «خوابی برای من ندید: ۱- فکری در سر داشتن برای کسی ۲- خواب دیدن برای کسی»

گزینه ۳: «نمی‌خواند: قرائت کردن ۲- صدا زدن»

(علوم و فنون ادبی (۳)، بریع معنوی، صفحه‌های ۸۹ و ۹۰)

۲۱- گزینه ۱

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

کلمه «بو» در دو معنای احتمالی «آرزو» و «رایحه» فقط ایهام دارد و نه ایهام تناسب.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «فلک» در معنای مجازی دنیا به کار برده شده و معنای ثانویه آن (روشی خشونت‌بار برای تأدیب) با واژه ادب تناسب دارد.

گزینه ۳: «چرخ»، مجازاً در معنای روزگار آمده است و معنای ثانویه آن (وسیله‌ای مدور) با آسیا (ابزاری دایره شکل برای آرد کردن غلات) تناسب دارد.

گزینه ۴: «سعی» در معنای تلاش استفاده شده است و معنای ثانویه آن (منسک و عبادتی از عبادات حج) با کعبه تناسب دارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بریع معنوی، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۲۲- گزینه ۱

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

شور (ایهام تناسب): ۱- هیجان ۲- اصطلاح موسیقی که با پرده و عشاق تناسب دارد.

ایهام:

پرده: ۱- حجاب ۲- اصطلاح موسیقی

عشاق: ۱- عاشقان ۲- اصطلاح موسیقی

گزینه ۲: «ایهام تناسب ندارد. ایهام در چپ: ۱- سمت چپ ۲- کج‌بین / و راست: ۱- سمت راست ۲- درست، وجود دارد.

گزینه ۳: «ایهام ندارد. ایهام تناسب در (دار): ۱- درخت ۲- چوبه اعدام حلاج که با منصور و حرف حق تناسب دارد. / منصور: ۱- پیروزی و ۲- منصور حلاج که تناسب دارد با دار و حرف حق.

گزینه ۴: «بیت فاقد ایهام و ایهام تناسب است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بریع معنوی، صفحه‌های ۸۹ تا ۹۱)

۲۳- گزینه ۲

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

استعاره: «باریدن خون از چشم» استعاره مکنیه است. / جناس: «دیده» اول: صفت مفعولی به معنای دیده شده، «دیده» دوم: چشم (جناس تام) / مجاز: «خون» مجاز از کشتن / کنایه: «سپر بر آب انداختن»: کنایه از تسلیم بودن و تواضع است.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع، ترکیبی)

۲۴- گزینه ۳

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

بیت «ج»: ایهام: شرع: ۱- دین، مذهب ۲- راه و روش

بیت «د»: اغراق: اغراق شاعر در شدت غم یار که بعد از مرگ از قبر او تیرهای غم معشوق بیرون می‌آیند.

بیت «الف»: ایهام تناسب: مدام: پیوسته ۲- شراب که در این معنا با مست و خمار تناسب دارد.

بیت «ب»: مجاز: «شهر» مجاز از مردم شهر

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع، ترکیبی)

جامعه‌شناسی (۳)

۳۱- گزینه «۲» (آزیتا بیدرقی)

جامعه‌شناسان انتقادی، کم‌توجهی رویکرد تفسیری به ساختارهای اجتماعی و تأثیر این ساختارها بر زندگی افراد را درست نمی‌دانند.

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۸۰ تا ۸۲)

۳۲- گزینه «۴» (آزیتا بیدرقی)

- کشمکش میان فلامان‌ها و والون‌ها در بلژیک: چهره اول سیاست هویت و مدل تکثرگرا

- پیگیری مسائل زندگی اجتماعی بر اساس علایق هویتی و فرهنگی افراد: دوره پسامدرن

- اخراج و کشتار مسلمانان میانمار موسوم به روئینگیا: مدل همانندسازی
- در جدایی دانش از ارزش، ارزش قلمرو تفسیر، یعنی خلق و بازسازی ارزش‌ها معرفی می‌شد.

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، سیاست هویت، صفحه‌های ۸۰، ۸۸ تا ۹۰)

۳۳- گزینه «۳» (مبیناسادات تاپیک)

گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» در رابطه با مدل تکثرگرا (کثرت هویت‌ها) درست و گزینه «۳» نادرست است؛ زیرا عبارت بیان شده مربوط به «هماندسازی» است.

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه ۹۰)

۳۴- گزینه «۳» (آزیتا بیدرقی)

اشتراک مدل همانندسازی و مدل تکثرگرا ← مدل سیاست‌گذاری هویتی پیامد غلبه رویکرد تبیینی در جامعه‌شناسی ← کار داوری درباره ارزش‌ها خارج از قلمرو علوم اجتماعی قرار گرفت و غیرعلمی قلمداد شد.

اشتراک جنبش‌های سبک زندگی و آفریقایی - آمریکایی‌ها ← بسیاری از جوامع و گروه‌ها، به دفاع از خود برخاسته‌اند و با ساختن هویتی خاص برای خود یا بازگشت به هویت واقعی خویش، در برابر هویتی که فرایند جهانی شدن به آن‌ها تحمیل می‌کند، مقاومت می‌کنند و خواهان رهایی از این هویت تحمیلی هستند.

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، سیاست هویت، صفحه‌های ۷۹، ۸۹ و ۹۰)

۲۵- گزینه «۲» (یاسین مهریان)

اغراق در ابیات سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: سیاه شدن گردون از اشک آتشین شاعر

گزینه «۲»: جاری شدن جوی‌ها بر چهره شاعر از اشک فراوان او

گزینه «۴»: برخاستن موج آتشین و سیل خونین از طوفان اشک شاعر

(علوم و فنون ادبی (۳)، برقع معنوی، صفحه‌های ۸۸ و ۸۹)

۲۶- گزینه «۴» (یاسین مهریان)

وزن همه مصراع‌ها، «فعولن فعولن فعولن فعل» است؛ اما مصراع گزینه «۴» در وزن «فعولن فعولن فعولن فعولن» سروده شده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه ۶۳)

۲۷- گزینه «۲» (یاسین مهریان)

وزن بیت صورت سؤال و بیت گزینه «۲»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

گزینه «۳»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

گزینه «۴»: فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۲۸- گزینه «۱» (یاسین مهریان)

وزن این مصراع، «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن» است.

وزن سایر مصراع‌ها، درست آمده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۲۹- گزینه «۴» (کتاب آبی پیمان‌های)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و بیت مرتبط، «سیری‌ناپذیری عاشق از عشق» است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۷۰)

۳۰- گزینه «۳» (کتاب آبی پیمان‌های)

«گرفتار شدن با دیدن زیبایی معشوق» مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه «۳» است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در توصیف زیبایی چشمان معشوق است که موجب شرمساری غزالان (آهوان) شده است.

گزینه «۲»: افزون شدن عشق و اشتیاق عاشق در دوران پیری

گزینه «۴»: عشق موجب ترک تعلقات مادی است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۷۷)

۳۵- گزینه «۲»

(آزیتا بیرقی)

تفاوت در زبان و لهجه ← تفاوت اسمی
تفاوت در قد و وزن ← تفاوت رتبه‌ای
علت نابرابری‌های اجتماعی در دیدگاه مخالفان قشربندی اجتماعی ←
مالکیت خصوصی و روابط سلطه‌جویانه
علت نابرابری‌های اجتماعی در دیدگاه طرفداران قشربندی اجتماعی ←
نابرابری‌های طبیعی
اشتراک رویکردهای تبیینی و تفسیری از دیدگاه جامعه‌شناسی انتقادی ←
محافظه‌کارند و انسان را منفعل و مجبور می‌سازند.

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۷۲، ۷۵، ۷۶ و ۷۹)

۳۶- گزینه «۲»

(فاطمه صفری)

تشریح موارد نادرست:

- جامعه‌شناسان می‌گویند، علت نابرابری‌های اجتماعی این است که مزایای اجتماعی یعنی ثروت، قدرت و دانش به صورت نابرابر میان افراد توزیع شده‌اند.

- جامعه‌شناسی انتقادی به نقد سلطه در روابط و مناسبات میان افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها می‌پردازد.

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۷۳، ۷۸ و ۸۲)

۳۷- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

بسیاری از فرهنگ‌ها و جوامع، تفاوت‌های اسمی و نابرابری‌های طبیعی را بهانه‌ای برای نابرابری‌های اجتماعی قرارداده‌اند. مثلاً به دلیل تفاوت میان دو جنس یا نژادهای مختلف، میان آن‌ها نابرابری‌های اجتماعی ایجاد کرده‌اند.

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه ۷۳)

۳۸- گزینه «۴»

(کوثر شاه‌سینی)

همانندسازی به معنای پذیرش ارزش‌ها و سبک زندگی یک گروه توسط سایر گروه‌های جامعه است؛ به گونه‌ای که همه گروه‌ها همسان شوند.
نسل‌کشی، جابجایی اجباری، کنترل جمعیت، جداسازی و فشارهای سخت اجتماعی از جمله روش‌های خشونت‌آمیز همانندسازی هستند.

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه ۸۸)

۳۹- گزینه «۲»

(کوثر شاه‌سینی)

در رویکرد عادلانه، مالکیت خصوصی لغو نمی‌شود اما جامعه وظیفه دارد امکان رقابت را برای همگان فراهم کند و نقطه شروع رقابت را یکسان نماید.
بدین منظور دولت به نمایندگی از جامعه موظف است، نیازهای ضروری همه افراد مانند خوراک، پوشاک و مسکن را تأمین کند.

جامعه‌شناسی انتقادی

موضوع	روش	هدف
کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن	تفسیری، انتقادی و تجویزی	انتقاد از وضع موجود، تجویز وضع مطلوب و راه رسیدن به آن

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۷۷ و ۸۳)

۴۰- گزینه «۳»

(کوثر شاه‌سینی)

- با حذف مالکیت خصوصی، انگیزه رقابت از بین می‌رود؛ زیرا این امر سبب می‌شود تلاش و شایستگی افراد کوشا و توانمند نادیده گرفته شود.

- با غلبه رویکرد تفسیری، رویکرد تبیینی به حاشیه رفت و راه بازگشت دعاوی انتقادی و تجویزی به علوم اجتماعی باز شد.

- از درون رویکرد تفسیری، نوع جدیدی از جامعه‌شناسی به نام «جامعه‌شناسی انتقادی» پدید آمد که به توصیف و تبیین پدیده‌های اجتماعی بسنده نمی‌کند.

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۷۶ و ۸۰)

عربی، زبان قرآن (۳) و (۲)

۴۱- گزینه ۳

(کتاب آبی پیمانه‌ای - کنکور سراسری ۱۴۰۱)
 «لا یُغیِّر»: تغییر نمی‌دهد، عوض نمی‌کند / «ما بقوم»: آنچه را در قومی هست (رد سایر گزینه‌ها) / «حتیٰ یُغیِّرُوا»: تا اینکه تغییر دهند (رد سایر گزینه‌ها) / «ما بأنفسهم»: آنچه را در خودشان است (رد گزینه‌های ۱ و ۴) (ترجمه)

۴۲- گزینه ۳

(نوبت امساکتی)
 «إن أضرمت»: اگر پنهان کنی (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «سیظهر»: آشکار خواهد شد (رد گزینه ۲) / «فلتات»: لغزش‌ها (رد گزینه ۴) / «صفحات وجهک»: همه جای چهره‌ات (رد گزینه ۴) (ترجمه)

۴۳- گزینه ۴

(الله مسیح فواه)
تشریح گزینه‌های دیگر:
 گزینه «۱»: «لا تستر»: نپوشان
 گزینه «۲»: «إن»: بی‌شک در ابتدای ترجمه می‌آید و کل جمله را تأکید می‌کند.
 گزینه «۳»: «الله»: خدا / «فات»: از دست رفت - از دستش رفت (ترجمه)

۴۴- گزینه ۲

(نوبت امساکتی)
 «کشاورز پیر»: (موصوف و صفت) الفلاح العجوز (رد گزینه ۴) / «با خوشحالی»: (حال) فرحاً (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «میوه‌دادن این درخت»: إثمار هذه الشجرة (رد گزینه ۱) / «چه سریع است»: ما أسرع (رد گزینه‌های ۱ و ۳) (تعریب)

۴۵- گزینه ۳

(سیر ممبرعلی مرتضوی)
 در گزینه «۳»، «متعدّ» نادرست است. «أسرع» به معنی «شتافت» مفعول ندارد و فعلی لازم به حساب می‌آید.
 توجه: دقت کنید اگرچه فعل‌های باب افعال معمولاً متعدّی هستند، اما استثناهایی مثل فعل «أسرع» نیز داریم. (تفلیل صرفی و اعراب)

۴۶- گزینه ۳

(آیرین مصطفی زاده)
 «إمتحان» و «تعلّم» از مصدر «إفتعال» و «تفعل» هستند و شکل صحیح آن‌ها «إمتحان» و «تعلّم» می‌باشد. (ضبط حرکات)

۴۷- گزینه ۲

(کتاب آبی پیمانه‌ای)
 ترجمه عبارت صورت سؤال: «پروردگرم مرا به مدارا کردن با مردم دستور داده است همان‌طور که مرا به انجام واجبات دستور داده است!»؛ سایر گزینه‌ها نیز مفهوم «مدارا کردن» دارند، اما بیت گزینه «۲» به شکرگزاری و بخشش مال اشاره دارد. (مفهوم)

۴۸- گزینه ۴

(ممبر پیمان‌بین - قائنات)
 صورت سؤال، مفعولی را می‌خواهد که با یک فعل توصیف شده باشد، بنابراین باید موصوف نکره‌ای را بیابیم که در نقش مفعول باشد؛ در گزینه «۴»، موصوف نکره «مفردات» مفعول است.
بررسی موصوف‌های نکره در سایر گزینه‌ها:
 «موعظة» نائب فاعل است، «صدیق» خبر و «صلاة» و «دعاء» مجرور به حرف جر هستند؛ بنابراین هیچ‌کدام در نقش مفعول نیستند. (قواعد اسم)

۴۹- گزینه ۱

(کاظم غلامی)
 در این عبارت «تساعد» فعل مضارعی است که معنای اصلی‌اش تغییری نکرده است: «کمک می‌کند»
تشریح گزینه‌های دیگر:
 گزینه «۲»: «لتأتی»: تا بیاید (به مضارع التزامی تبدیل شده است). - «حتیٰ تسأل»: تا بپرسد (به مضارع التزامی تبدیل شده).
 گزینه «۳»: «لن یفوز»: برنده نخواهد شد (مستقبل منفی شده است). - «سوف یموت»: خواهد مرد (مستقبل است).
 گزینه «۴»: «لا یأکل»: نباید بخورد (مضارع التزامی شده است). - «لم یدکر»: ذکر نشده است (ماضی منفی شده است). (قواعد فعل)

۵۰- گزینه ۱

(آیرین مصطفی زاده)
 در این گزینه، جمله قبل از «إلّا» ناقص است و «الأّم» به عنوان فاعل بعد از «إلّا» آمده است، که در این صورت ما اسلوب حصر داریم و به دو صورت ترجمه می‌شود:
 ۱- مشکلات فرزندان را کسی به جز مادر دلسوز درک نخواهد کرد در حالی که واقعاً به آن‌ها کمک می‌کند.
 ۲- فقط مادر دلسوز مشکلات فرزندان را درک می‌کند در حالی که واقعاً به آن‌ها کمک می‌کند.
 در سایر گزینه‌ها مستثنی منه قبل از «إلّا» آمده است و اسلوب حصر نداریم؛ در گزینه «۲»، «مُشکلة»، در گزینه «۳»، «الطالبات» و در گزینه «۴»، «النّاس»، مستثنی منه هستند. (قواعد اسم)

فلسفه دوازدهم

۵۱- گزینه «۳»

(مسن صدی)

مرحله چهارم عقل، مرحله عقل بالمستفاد است که در این مرحله انسان بر دانش‌هایی که کسب کرده، به نهایت تسلط می‌رسد، نه اینکه بر تمام دانش‌ها مسلط شود.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

۵۲- گزینه «۳»

(کتاب آری)

حیات عقلی مسلمانان با ظهور اسلام و تشکیل جامعه اسلامی مقارن بوده است، اما پس از نهضت ترجمه بعد از دو قرن به حیات فلسفی انجامید. البته فیلسوفان مسلمان دانش فیلسوفان بزرگ یونان را آموختند و با نقد و بررسی آراء آن حکیمان، نظام فلسفی نوینی را سامان بخشیدند، اما به این معنا نیست که فارابی و ابن سینا سبب پیدایش حیات عقلی در جامعه اسلامی شده باشند.

(فلسفه دوازدهم، آغاز فلسفه در جهان اسلام، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

۵۳- گزینه «۱»

(نیم پواهری)

اگر شکوفایی علم در جامعه را به یک درخت تشبیه کنیم، اولین و اساسی‌ترین شرط وجود آن، یک زمین حاصل‌خیز است که در این مثال همان «حیات عقلی» می‌باشد. بنابراین حیات عقلی اولین و اصلی‌ترین شرطی است که برای رشد هر علمی، از جمله فلسفه وجود دارد.

مورخان علم گزارش کرده‌اند که حیات عقلی مسلمانان با ظهور اسلام آغاز گشت و این حیات عقلی به دست پیامبر اکرم و قرآن کریم و با بهره‌گیری از روش‌هایی بدیع در راستای دعوت به تفکر و تعقل، پایه‌ریزی شد. بنابراین حیات عقلی جامعه مسلمانان حاصل دعوت پیامبر و قرآن به تعقل است.

سایر دلایل رشد فلسفه، همگی از آثار همین حیات عقلی هستند. مثلاً اینکه مباحث اعتقادی گسترش بیابد یا مسلمانان مشتاق فراگیری علوم سایر تمدن‌ها باشند، همگی از پیامدهای حیات عقلی هستند. بنابراین می‌توان گفت که ریشه‌ای‌ترین علت رشد فلسفه در جهان اسلام، دعوت قرآن و پیامبر به تعقل است.

(فلسفه دوازدهم، آغاز فلسفه در جهان اسلام، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

۵۴- گزینه «۴»

(الله فاضلی)

نظام فلسفی که در این دوران تأسیس شد، از آراء افلاطون و به‌خصوص ارسطو برخوردار بود.

(فلسفه دوازدهم، آغاز فلسفه در جهان اسلام، صفحه ۷۳)

۵۵- گزینه «۱»

(فرهار قاسمی نژاد)

فلاسفه مسلمان همه ابزارهای معرفت را معتبر می‌دانستند ولی الزاماً از همه این ابزارها بهره نبردند، به‌عنوان مثال ابن‌سینا و فارابی با این که شهود قلبی را معتبر می‌دانستند ولی از آن در فلسفه خود استفاده نکردند.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۶۴ تا ۶۶)

۵۶- گزینه «۲»

(نیم پواهری)

دومین مرحله، عقل بالملکه نام دارد. در این مرحله عقل درکی بدیهی از قضایای ضروری پیدا می‌کند، مثلاً می‌داند که یک چیز نمی‌تواند هم باشد و هم نباشد. در این مرحله انسان می‌تواند دانش‌ها را کسب کند.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

۵۷- گزینه «۳»

(صادق پاپری)

تلاش‌های علمی انسان می‌تواند به حل تعارضات ظاهری میان گزاره‌های عقلی و وحی یاری برساند.

عقل و وحی هیچ‌گاه تعارض با یکدیگر پیدا نمی‌کنند، بلکه تنها به دلیل محدود بودن و متفاوت بودن قوه عقلی انسان‌ها، ممکن است اشتباهاتی در روند استدلال رخ دهد و تعارضات ظاهری میان داده‌های عقلی و داده‌های وحیانی به‌وجود آید.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

۵۸- گزینه «۳»

(صادق پاپری)

از دیدگاه فارابی هدف اصلی از اجتماع و مدینه، دستیابی به سعادت دنیا و آخرت است.

(فلسفه دوازدهم، آغاز فلسفه در جهان اسلام، صفحه ۷۶)

۵۹- گزینه «۲»

(صادق پاپری)

سایر عقول توسط خداوند آفریده نشده‌اند بلکه فقط عقل اول را خدا آفریده و عقول دیگر از عقل اول به‌وجود آمده‌اند.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه ۶۳)

۶۰- گزینه «۴»

(صادق پاپری)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: حکمت از نظر ابن‌سینا فنی است استدلالی و فکری. همچنین از نظر ابن‌سینا انسان توسط فلسفه، وجود را آنچنان که هست و به‌طور واقعی در می‌یابد نه به زیبایی هرچه تمام‌تر.

گزینه «۲»: ابن‌سینا هدف فلسفه را شناخت جهان می‌داند اما در هیچ جای سخنانش، دستیابی به سعادت را منحصر به فلسفه و فلسفه‌ورزی نکرده است؛ انسان‌های بسیار دیگری بوده‌اند (عارفان) که بدون فلسفه سعادت‌مند شده‌اند.

گزینه «۳»: انسان نمی‌تواند کاملاً شبیه جهان واقعی شود، بلکه به اندازه استعداد و طاقت بشری می‌تواند تنها تا حدی مشابه جهان واقعی شود.

(فلسفه دوازدهم، آغاز فلسفه در جهان اسلام، صفحه ۷۴)

